

když jen on příkaz udělil. Podle toho, co bylo vyloženo, uzavřely strany smlouvu o dílo a jest žalovaný povinen úplatu za provedené dílo zaplatiti podle všeobecných předpisů soukromého práva, t. j. podle § 1170 obč. zák.

Čís. 7451.

Obecní zaměstnanci.

Předpisem § 19 zákona ze dne 20. prosince 1922, čís. 394 sb. z. a n., jímž byla vyslovena zásada, že od 1. ledna 1923 jest snížití příznivěji upravené služební požitky, práva a nároky obecních zaměstnanců na míru státních zaměstnanců stejné nebo rovnocenné kategorie, byla obec vázána počínajíc 1. lednem 1923, třebas neprovedla novou úpravu a vyplácela svým zaměstnancům dosavadní služební požitky.

Nárok obecního zaměstnance na pětatřicetiletou služební dobu nebyl dotčen § 19 zákona a bylo mu tuto výhodu přiznati při vyměření pensijní základny.

(Rozh. ze dne 26. října 1927, Rv II 642/26.)

Žalobce byl u žalované obce Slezské Ostravy nejprve strážníkem a později podúředníkem v činné službě a sloužil obci 26 let 9 měsíců, nastoupiv službu dne 1. listopadu 1898. Usnesením obecního zastupitelstva ze dne 31. května 1925 dala žalovaná obec žalobce dnem 1. srpna 1925 pro stálé ochuravění na trvalý odpočinek. Současně byla žalobci vyměřena pense 11.503 Kč 68 h ročně. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce na žalované obci, by byla uznána povinnou uznati, že žalobci přísluší roční pense 12.931 Kč 04 h, a platiti mu tuto zvýšenou pensi. Žalobní žádost odůvodňoval žalobce takto: Podle stanov a kolektivní smlouvy, jakož i podle usnesení obecního výboru náleží žalobci započítati do pense tato léta: Dobu skutečně odslouženou od 1. listopadu 1898 do 1. srpna 1925, tedy 26 let 9 měsíců, válečná léta podle usnesení obecního výboru ze dne 28. listopadu 1918 4 léta, vojenská léta podle usnesení správní komise ze dne 25. listopadu 1921 3 léta, celkem tedy 33 let 9 měsíců. Podle tohoto počtu let, jakož i podle kolektivní smlouvy a stanov má žalobce nárok na 97.6% pense z pensijní základny. Pro vypočítání pense dlužno vzíti za základ tyto částky: Základní plat 8.580 Kč 50% místního přídavku určeného pro Prahu 1.230 Kč, 2 kvinkvenálky 980 Kč, celkem 10.790 Kč. Z tohoto peníze sluší žalobci do pense započítati jako pensijní požitky 97.6%, což činí 10.531 Kč 04 h, k tomu drahotní přídavek 2.400 Kč, celkem 12.931 Kč 04 h, ročně o 1.427 Kč 36 h více, než obec započítala. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. D ů v o d y: První soud zjistil, že žalovaná obec platovou restrikcí na základě § 19 zákona ze dne 20. prosince 1922, čís. 394 sb. z. a n. neprovedla. Zjistil to svědky Eduardem S-em a Františkem J-em, kteří potvrdili, že obec vyplácela svým podúředníkům plat bez jakéhokoliv omezení. Soud první stolice

miní, že jest lhostejno, zda obec vyplácela oprávněným služné jako zálohu či jinak. Jest pravda, že dne 19. února 1923 správní komise žalované obce se usnesla, že upraví platy přesně podle předpisu pro státní zaměstnance. Avšak až do rozhodnutí nejvyššího správního soudu byly dosavadní platy ponechány jako záloha a zároveň se to tak mělo státi i ohledně ustanovení o čtyřicetileté službě a sice proto, že stát neuznává u podúředníků pětatřicetiletou, nýbrž čtyřicetiletou službu. Z toho došel první soud ku přesvědčení, že k vlastní restrikci platové nedošlo. Avšak první soud přehlíží usnesení obecního zastupitelstva žalované obce ze dne 3. července 1925, jímž žalobce, jak sám v žalobě uvedl a jak jest nesporno, byl přeložen od 1. srpna 1905, počínajíc na trvalý odpočinek s tím, že mu byla vyměřena pense 11.503 Kč 68 h. Dále uvádí žalobce v žalobě, jak žalovaná obec vyměřila a vypočetla mu jeho pensi. Podle tohoto žalobcova přednesu bylo mu přiznáno 26 roků 9 měsíců služby, dále 3 vojenská léta a 2½ válečné roky, dohromady 32 roků 3 měsíce. Do výpočtu vzat základní plat 8.580 Kč, z něhož pro pensi přiřknuto bylo žalobci 92.8%, t. j. 7.873 Kč 68 h, 50% pražského místního přídavku 1.230 Kč, k tomu drahotní přírůstek 2.400 Kč, celkem 11.503 Kč 68 h. O tomto usnesení byl žalobce uvědoměn 27. srpna 1925. Odvolací soud na základě onoho usnesení nabyl přesvědčení, že byly jím napřed žalobci stanoveny služební požitky, třebas to nebylo výslovně podotknuto a z těch mu ihned byla vypočítána pense. Obě pojato do usnesení obecního zastupitelstva, o němž byl žalobce řádně uvědoměn. Jest tedy v tomto usnesení spatřovati usnesení o restrikci služebních požitků podle § 19 cit. zák. Že tomu tak, patrně i z toho, že do výpočtu nebyly zahrnuty dvě kvinkvenálky ve výši 980 Kč, o něž v tomto sporu jde. K tomuto usnesení byla žalovaná obec oprávněna, ba povinna právě podle ustanovení § 19 cit. zák. Nezáleží na tom, že usnesení o platové restrikci pojala do usnesení o pensionování, neboť § 19 cit. zák. nepředpisuje ani lhůtu ani způsob, jak a kdy služební požitky mají býti na pravou míru uvedeny. Byla to dobrá vůle žalované obce, když žalobci všechny dosavadní služební požitky v neztenčené míře až do jeho pensionování vyplácela. Nelze mluvit o tom, že žalobcův nárok na kvinkvenálky dlužno chrániti jako nabyté soukromé právo, neboť takových práv § 19 cit. zák. nezná, nedbaje ustanovení dřívějších zákonů, jež určité výhody obecního zaměstnanectva ponechávaly netknutými. Arciť netýká se § 19 cit. zák. upravení pense, nelze totiž podle něho upravití pensijní platy těch, již v dobu účinkování tohoto zákona byli ve výslužbě. Avšak žalovaná obec, jak řečeno, byla nejen oprávněna, nýbrž i povinna upravití žalobci plat podle § 19 cit. zák. a pak z platu takto upraveného vyměřiti jeho pensi. Pokud se tedy týká oněch dvou kvinkvenálek ve výši 980 Kč ročně, jichž započítání do pensijní základny se žalobce domáhá, nelze dáti žalobci za právo. Pokud však jde o započtení 4 válečných roků místo 2½, dlužno sice žalobci dáti za právo na základě submise žalované obce, avšak dlužno naproti tomu přistoupení na stanovisko žalované obce, že přes to byla žalobci pense vyměřena větší, než by mu patřila. Nikoliv sice z toho důvodu, že nepřislušel žalobci nárok na zapo-

čtení 3 vojenských let, — neboť touto námitkou nelze se jako nedovolenou novotou vůbec zabývat, — avšak z toho důvodu, že nedopatřením se stalo, že pense byla vypočítána tak jakoby šlo o úředníka se služební dobou 35 let, kdežto ve skutečnosti jde o zaměstnance podúřednického, u nichž služební doba jest stanovena na 40 let. (Zákon ze dne 17. srpna 1919, č. 16 sb. z. a n. a zákon ze dne 22. prosince 1924, čís. 287 sb. z. a n.). Námitka, že se § 19 shora cit. zák. na počítání služebních roků nevztahuje, jest nemístná, poněvadž pense — jak již bylo řečeno — nebyla vyměřena podle § 19 cit. zák., nýbrž podle právě zmíněných zákonů. Vzhledem k ustanovením těchto zákonů příslušelo by vlastně žalobci toliko 88% základního platu 8.580 Kč, t. j. 7.550 Kč 40 h, k tomu 50% pražského místního přídatku 1.230 Kč, drahotní přírůstek 2.400 Kč, celkem 11.180 Kč 40 h, takže mu nedopatřením žalované byla přiznána pense o 323 Kč 28 h vyšší i když se vezme zřetel k oněm čtyřem válečným rokům.

N e j v y š š í s o u d k dovolání žalobce uznal, že žalobci přísluší roční pense 11.974 Kč 56 h a že jest žalovaná obec povinná, by mu platila mimo výslužné 11.503 Kč 68 h, jemu již přiznané, ještě 470 Kč 88 h ročně.

D ů v o d y:

K dovolacímu důvodu čís. 4 § 503 c. ř. s. jest uvést toto: Zákon ze dne 20. prosince 1922, čís. 394 sb. z. a n. obsahuje v § 19 velící předpis, že služební požitky a právní nároky obecních zaměstnanců, pokud byly stanoveny služebními řády neb usneseními obcí, musí býti těmito korporacemi od 1. ledna 1923 uvedeny na míru požitků, práv a nároků státních zaměstnanců stejné nebo rovnocenné kategorie, vyplývajících z tohoto zákona, pokud tuto míru u obecních zaměstnanců přesahují. Tímto ustanovením byla vyslovena zásada, že od 1. ledna 1923 jest snížit příznivěji upravené služební požitky, práva a nároky obecních zaměstnanců na míru státních zaměstnanců stejné nebo rovnocenné kategorie. Odvolací soud zjistil, že žalovaná obec, provádějíc příkaz § 19 zákona čís. 394/1922, usnesla se již ve schůzi obecního zastupitelstva dne 19. února 1923 na zásadě, že upraví platy svých zaměstnanců přesně podle předpisů pro státní zaměstnance, kteréžto usnesení svým zaměstnancům oznámila, a že ku provedení nové úpravy nebylo hned přikročeno z důvodu, že nebyly ku provedení zákona vydány ještě směrnice a žalovaná obec vyčkávala vyřešení sporných otázek nejvyšším správním soudem a zatímne vyplácela zaměstnancům dosavadní platy, avšak jen zálohou. Prvý soud posoudil věc mylně, dospěv k závěru, že, dokud obec neprovedla novou úpravu a svým zaměstnancům dosavadní dřívější požitky vyplácela, třebas jen zálohou, měli na ně právní nárok, poněvadž šlo o nabytá práva. Náзор ten jest v přímém rozporu s velícím předpisem § 19 zákona čís. 394/1922, jímž byly dnem 31. prosince 1922 zrušeny veškeré platové výhody i jinaká nabytá práva ze služebních řádů neb usnesení obce, pokud byly příznivější než u státních za-

městnanců stejné nebo rovnocenné kategorie. Byla-li tedy tato redukce vyslovena příkazně zákonem, byla jí žalovaná obec již od 1. ledna 1923 při platové úpravě vázána a musela jí dbáti v roce 1925, když určovala žalobci pensijní základnu, pro kterou mohla použítí jen aktivních služebních požitků žalobcových, zredukovaných ve smyslu § 19 zákona č. 394/1922. S tohoto právního hlediska jest řešiti sporné otázky, zda žalobce má právní nárok, by mu do pensijní základny byly započteny 2 kvinkvenálky v částce 980 Kč, které mu byly nesporně přiznány usnesením obecního zastupitelstva žalované obce ze dne 22. září 1921, ač jako podúředník dosáhl již před tím nejvyššího stupně platové stupnice 13, který byl dosažitelný jen pro státní zaměstnance rovnocenné kategorie. Šlo tu tedy o platovou výhodu, pouhým usnesením zastupitelstva obce mu přiznanou a převyšující — jak nesporno — nejvyšší dosažitelné služební požitky státních zaměstnanců stejné nebo rovnocenné kategorie a této výhody pozbyl žalobce zákonným předpisem § 19 zákona č. 394/1922. Žalobce nemůže se dovolávat ani ustanovení § 212 platového zákona ze dne 24. června 1926, č. 103 sb. z. a n., poněvadž ve sporu ani netvrdil, že nároku na sporné dvě kvinkvenálky nabyl jmenováním, jak zákon v odstavci (2) § 212 předpokládá. Jinak má se věc, pokud jde o žalobcův nárok na pětatřicetiletou povinnou služební dobu. § 19 zákona č. 394/1922 snižuje pouze služební požitky, práva a nároky, vyplývající z tohoto zákona. Povinná služební doba pro obecní zaměstnance však tímto zákonem upravena nebyla a nebyl proto ani žalobcův nárok na pětatřicetiletou služební dobu § 19. zákona 394/1922 dotčen a bylo mu tuto výhodu při vyměření pensijní základny přiznati, ať již jako nárok, plynoucí ze služební smlouvy, který mu zůstal zachován podle odstavce (2) § 25 zákona ze dne 17. prosince 1919, č. 16 z roku 1920 sb. z. a n., nebo podle odstavce (4) § 25 téhož zákona, podrobil-li se žalobce včasnou přihláškou jeho působnosti. Z toho plyne, že bylo žalobci určiti pensijní základnu podle pětatřicetileté povinné služební doby, při zjištěné celkové služební době (včetně let vojenských a válečných) 33 roků 9 měsíců — 97·6% (kteréžto procento žalovaná obec za těchto předpokladů uznala za správné) a to ze základního platu, co do výše nesporného 8.580 Kč a z 50% pražského místního přídavku 1.230 Kč, úhrnem 9.810 Kč, z nichž 97·6% činí 9.574 Kč 56 h, dále mu přísluší do pense započítatelný nesporný drahotní přídavek 2.400 Kč. Má tedy žalobce oprávněný nárok na roční pensi 11.974 Kč 56 h. Ježto žalovaná obec přiznala žalobci roční výslužné jen 11.503 Kč 68 h, jest žalobní nárok na doplnění přiznané mu pense odůvodněn částkou 470 Kč 88 h ročně, která mu byla přiřčena v souhlase s prvním soudem i do budoucna, poněvadž žalovaná obec tomuto požadavku žalobcovu neodporovala.

Čís. 7452.

Nárokem »jiných osob« podle § 307 ex. ř. jest i nárok z postupu pohledávky. K postupu pohledávky složené poddlužníkem na soudě